

PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 3
W ŁAZISKACH GÓRNYCH

Program na rok szkolny 2019/2020

SIERPIEŃ 2019

AKTY PRAWNE:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku *Prawo oświatowe* (Dz.U. z 2017r., poz. 59).
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2017r., poz. 783).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 roku w sprawie zakresu i form prowadzenia w z i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2018 r., poz. 214).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego (Dz.U. z 2017r., poz. 3).

Wstęp

Przemiany obyczajowe, specyfika okresu dorastania, rozluźnienie więzi rodzinnych i dostępność używek, wymuszają na środowisku szkolnym realizowanie działań wychowawczych i profilaktycznych oraz interwencyjnych wśród dzieci i młodzieży.

Podstawę programową stanowi idea prowadzenia takich działań profilaktycznych, które rozbudzają potrzebę osobistego rozwoju oraz pogłębiają umiejętności dokonywania właściwych wyborów i postępowania chroniącego zdrowie, zwłaszcza zdrowie psychiczne.

Szkoła Podstawowa nr 3 im. M. Kopernika w Łaziskach Górnych realizuje program wychowawczo – profilaktyczny, który jest opracowany zgodnie ze Statutem szkoły. Program ten dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Program uwzględnia oczekiwania rodziców w obrębie rozwijania świadomości emocjonalnej, pogłębiania umiejętności asertywnych i kształtowania postaw prospołecznych. Kładzie nacisk na realizację zadań z wykorzystaniem zasobów własnych, wzmacniających pozytywne czynniki chroniące w celu eliminowania zachowań ryzykownych.

- Czynniki chroniące – indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka.

- Zachowania ryzykowne – rozumiane jako działania zwiększające prawdopodobieństwo pojawienia się niekorzystnych psychologicznych, społecznych i zdrowotnych konsekwencji zaburzających prawidłowy rozwój (tj. sięganie po tytoń, alkohol, narkotyki lub inne substancje psychoaktywne, wejście w konflikt z prawem karnym, zachowania agresywne).

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem i psychologiem szkolnym, bibliotekarzem szkolnym, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły - w zależności od stanu zasobów i potrzeb klasy – oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

I GŁÓWNE WARTOŚCI WYCHOWAWCZE

1. Poszanowanie wartości życia i godności osobistej człowieka.
2. Rozwijanie poczucia przynależności do rodziny, narodu z poszanowaniem dla odmienność kultury, języka.
3. Pielęgnowanie wartości nadrzędnych tj. kultury, języka, tradycji narodowych, obyczajów, dóbr osobistych.
4. Podejmowanie zadań w celu pogłębiania wiedzy, rozwijania zdolności i umiejętności, kreatywności i przedsiębiorczości.
5. Wyrabianie zamiłowania do nauki, pracy, zdobywania celów i podnoszenia aspiracji życiowych.
6. Budowanie odpowiedzialności za podejmowane decyzje i świadomości ich konsekwencji.
7. Kształtowanie postaw prospołecznych sprzyjających aktywnemu współuczestnictwu w życiu społecznym.
8. Współodczuwanie i uwrażliwienie na dobro, piękno, radość i potrzeby innych (w tym potrzeby przyrody i zwierząt).
9. Afirmacja zdrowia i życia bez używek.

II DIAGNOZA PROBLEMÓW W ŚRODOWISKU SZKOLNYM - ZAGROŻENIA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

Na diagnozę środowiska szkolnego składają się:

- obserwacja zachowań uczniów,
- analiza frekwencji i uwag dotyczących zachowania w dzienniku elektronicznym,
- analiza ankiet,
- rozmowy z nauczycielami, uczniami, rodzicami.

Pozwoli to na wyłonienie uczniów z problemami, takimi jak:

- niewłaściwe realizowanie obowiązku szkolnego,
- palenie papierosów,
- brak motywacji do nauki, niskie potrzeby edukacyjne uczniów, będących w trudnej sytuacji materialnej,
- używanie substancji psychoaktywnych i psychostymulujących,
- niska kultura osobista uczniów (wulgaryzmy).

III CZYNNIKI CHRONIĄCE I CZYNNIKI RYZYKA W SZKOLE

Czynniki ryzyka związane ze szkołą i środowiskiem rodzinnym ucznia to:

- trudności w budowaniu poprawnych relacji między uczniami (odrzućenie przez rówieśników),
- niska kultura osobista uczniów (agresja słowna brak szacunku wobec siebie wzajemnie oraz wobec dorosłych, lekceważenie obowiązujących norm),
- brak umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych (niedostateczne kierowanie własnym zachowaniem, brak kontroli),
- niepowodzenia szkolne (trudności w uczeniu się wynikające z różnych przyczyn),
- przemoc rówieśnicza (pojedyncze przypadki stosowania agresji fizycznej oraz autoagresji),
- brak umiejętności organizowania i wykorzystywania wolnego czasu,

- nadmierną ilość czasu spędzanego przed komputerem, nieumiejętne korzystanie z portali społecznościowych,
- niskie kompetencje społeczne - problem z asertywnością, trudności z radzeniem sobie z problemami, problemy w relacjach rówieśniczych (eksperymentowanie z substancjami uzależniającymi),
- brak wystarczającego wsparcia dziecka ze strony rodziców (opiekuna),
- konflikty między rodzicami (np. separacje, rozwody),
- problem alkoholowy w rodzinie,
- wysoka absencja (wagary- opuszczane pojedyncze dni, godziny lekcyjne),
- problemy ze zdrowiem psychicznym.

Czynniki chroniące:

- silna więź emocjonalna z rodzicami,
- zainteresowanie nauką szkolną, odnoszenie sukcesów,
- posiadanie zainteresowań, zamiłowań, pasji,
- uwewnętrzniony szacunek do norm, wartości i autorytetów,
- wrażliwość społeczna,
- wiedza na temat skutków zagrożeń, wynikających z różnych zachowań ryzykownych,
- poczucie przynależności do grupy rówieśniczej,
- pełnienie ról aprobowanych społecznie,
- pozytywny klimat szkoły,
- okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć,
- zdecydowany brak akceptacji przez szkołę dla przemocy,
- prospołecznie nastawiona grupa rówieśnicza,
- akceptująca i życzliwa postawa nauczycieli wobec uczniów.

Szkoła jest przede wszystkim miejscem profilaktyki uniwersalnej, adresowanej do wszystkich uczniów. W jej zakresie realizowane są następujące działania:

- wspieranie rozwoju osobowości dzieci i młodzieży;
- uczenie ich radzenia sobie w sytuacjach stresowych, rozwiązywania konfliktów;
- uwrażliwiania na problemy innych ludzi;
- nawiązywanie prawidłowych relacji z rówieśnikami i dorosłymi;
- dostarczanie informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i tym samym umożliwianie dokonania świadomego wyboru;

- stwarzanie możliwości zaangażowania w działalność pozwalającą realizować potrzebę rozwijania zainteresowań, aktywności, osiągnięcia sukcesu (zajęcia dodatkowe, konkursy);
- promowanie zdrowego stylu życia i zdrowego odżywiania się;
- stwarzanie w szkole takiego klimatu, by jak największa liczba uczniów systematycznie uczęszczała do szkoły.

W przypadku profilaktyki selektywnej i wskazującej niezbędna jest wcześniejsza diagnoza, która dostarczy informacji na temat liczebności grupy podwyższonego ryzyka. Jej celem jest zmniejszanie szkód doznawanych na skutek podjęcia zachowań ryzykownych, ograniczanie intensywności i czasu trwania dysfunkcji, umożliwienia wycofania się z zachowań ryzykownych, zapobiegania przyszłym szkodom. W przypadku profilaktyki wskazującej istnieje potrzeba skorzystania z pomocy specjalistów w zakresie tworzenia grup socjoterapeutycznych, poradnictwa rodzinnego czy też indywidualnego.

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu i kontynuacji działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Szczegółowe cele wychowawcze do realizacji:

OBSZAR ROZWOJU INTELEKTUALNEGO

1. Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.
2. Umożliwienie udziału uczniów w zajęciach pozalekcyjnych.
3. Wszyscy uczniowie wymagający wsparcia uzyskają pomoc w odpowiedniej formie.
4. Poprawa frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych.

OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO:

1. Integracja zespołów klasowych. Przeprowadzenie zajęć integracyjnych w klasach I.
2. Rozumienie i respektowanie obowiązujących norm.
3. Rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu.

OBSZAR ROZWOJU FIZYCZNEGO

1. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.
2. Uczniowie są świadomi zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem.

OBSZAR ROZWOJU EMOCJONALNEGO

1. Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby.
2. Uczniowie potrafią wskazać swoje mocne i słabe strony.
3. Uczniowie potrafią wskazać konstruktywne sposoby rozwijania swoich predyspozycji i pokonywania potencjalnych trudności.

OBSZAR ROZWOJU DUCHOWEGO

1. Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości.
2. Właściwe relacje pomiędzy pracownikami szkoły i uczniami.
3. Uczniowie w swoich zachowaniach kierują się normami wynikającymi z przyjętych w szkole wartości.

Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w środowisku szkolnym jest podstawą do podejmowania działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej.

Rodzaj działalności	Działania	Realizacja działalności
<p>Działalność wychowawcza</p> <p>- prowadzenie działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju</p>	<ul style="list-style-type: none"> • współpraca z rodzicami w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia, • kształtowanie hierarchii wartości, w której zdrowie należy do jednych z najważniejszych w życiu, • promowanie zdrowego stylu życia, • kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, w tym budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych, • wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów, • rozwijanie i wspieranie działalności wolontariackiej. 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie diagnozy nauczyciel lub wychowawca, w uzgodnieniu z dyrektorem, wybiera formę, w której realizuje działalność, uwzględniając wykorzystanie aktywnych metod pracy, takich jak: <ul style="list-style-type: none"> - interaktywne wykłady - warsztaty - treningi umiejętności - projekty - debaty - szkolenia - spektakle teatralne - spoty - kampanie społeczne - happeningi - pikniki edukacyjne
<p>Działalność edukacyjna</p> <p>- stałe poszerzanie i ugruntowywanie wiedzy i umiejętności z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzenie wiedzy rodziców, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji, a także suplementów diety i leków w celach innych niż medyczne, oraz postępowania w tego typu przypadkach, • kształtowanie u uczniów umiejętności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji, krytycznego myślenia i podejmowania decyzji w sytuacjach trudnych, • doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków i substancji psychoaktywnych, ochrony zdrowia psychicznego. 	<ul style="list-style-type: none"> • szkoła prowadzi działania w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom związanym z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, współpracując z przedstawicielami państwowych wojewódzkich i powiatowych inspektorów sanitarnych, Policji oraz jednostkami samorządu terytorialnego, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia

<p>Działalność informacyjna</p> <p>- dostarczanie rzetelnych i aktualnych informacji na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, • opracowanie oferty pomocy specjalistycznej dla uczniów, • zapoznanie uczniów i rodziców z prawnymi konsekwencjami naruszania przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii • zapoznanie uczniów i rodziców z konsekwencjami zachowań ryzykownych, • opracowanie lub uaktualnienie procedur postępowania nauczycieli i wychowawców, a także metod współpracy szkoły z Policją w sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu uczniów. 	<p>nauczycieli, podmiotami realizującymi podstawową opiekę zdrowotną, opiekę psychiatryczną i leczenie uzależnień</p> <ul style="list-style-type: none"> • realizując działania, szkoła: <ul style="list-style-type: none"> - wykorzystuje rekomendowane programy profilaktyczne oraz promocji zdrowia psychicznego - dostosowuje ich wybór do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych
<p>Działalność profilaktyczna</p> <p>- realizowanie działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • realizacja programów profilaktycznych i promujących zdrowie psychicznego, • rozwijanie zainteresowań, pasji i uzdolnień uczniów oraz przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym (motywowanie do nauki) w ramach zajęć edukacyjnych oraz przygotowanej oferty zajęć pozalekcyjnych, • kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych środków zagrażających zdrowiu i życiu ucznia, niosących ryzyko negatywnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego oraz jego otoczenia społecznego, • doskonalenie zawodowe 	

	<p>nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych,</p> <ul style="list-style-type: none"> • włączanie, w razie potrzeby, do indywidualnego programu edukacyjno- -terapeutycznego działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych. 	
--	--	--

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze **działania w pracy wychowawczej** są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie, drużynie),
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia, kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń

życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,

- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

IV WIZJA SZKOŁY

Jesteśmy bezpieczną i przyjazną dla uczniów szkołą, w której:

- wyrównujemy szanse edukacyjne poprzez indywidualizację procesu nauczania,
- stosujemy skuteczne metody pracy dydaktycznej z wykorzystaniem ich różnorodnych form,
- wspieramy uczniów w rozpoznawaniu predyspozycji i określaniu drogi ich dalszej edukacji,
- kształtujemy pozytywne postawy społeczne i przygotowujemy uczniów do pełnienia różnych ról społecznych,
- tworzymy życzliwy i przyjazny klimat,
- zapewniamy uczniom poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego,
- rozwijamy postawę szacunku dla dziedzictwa narodowego oraz poczucie przynależności do społeczności europejskiej,
- szeroko promujemy edukację prozdrowotną, ekologiczną, informatyczną i językową,
- dbamy o ścisłą i aktywną współpracę z rodzicami /opiekunami i społecznością lokalną,
- dbamy o rozwój zawodowy nauczycieli poprzez ciągłe doskonalenie kompetencji zawodowych.

Pragniemy, aby nasza szkoła była postrzegana w środowisku lokalnym jako instytucja przyjazna i życzliwa uczniom, bezpieczna oraz zapewniająca im wszechstronny rozwój.

Wizją naszej szkoły jest wychowanie człowieka kulturalnego, odpowiedzialnego, aktywnego, twórczego, wrażliwego, otwartego na potrzeby drugiego człowieka, mającego poczucie więzi ze swoim miastem, regionem, ze swoją Ojczyzną, człowieka prawego i tolerancyjnego.

V MISJA SZKOŁY

Uczniowie naszej szkoły mają możliwość rozwoju we wszystkich sferach osobowości. Przygotowują się do wypełniania obowiązków rodzinnych i społecznych w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji i sprawiedliwości. Wartościami nadrzędnymi w naszej szkole są: szacunek do drugiego człowieka, odpowiedzialność za siebie i innych oraz tworzenie wspólnoty uczniów, nauczycieli i rodziców wynikającej ze współpracy i wzajemnego zaufania.

Chcemy być szkołą, która kształcić będzie uczniów na miarę XXI wieku, radzących sobie w zmieniającym się współczesnym świecie oraz stawiających czoła coraz bardziej wymagającej rzeczywistości. Będziemy postępować tak, by w sposób najbardziej efektywny ukształtować osobowość naszych uczniów i przygotować ich do życia.

PODSTAWOWE KIERUNKI REALIZACJI POLITYKI OŚWIATOWEJ W ROKU SZKOLNYM 2019/2020:

(Na podstawie art. 60 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148):

1. Profilaktyka uzależnień w szkołach i placówkach oświatowych.
2. Wychowanie do wartości przez kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych.
3. Wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych.
4. Rozwijanie kompetencji matematycznych uczniów.
5. Rozwijanie kreatywności, przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych uczniów, w tym bezpieczne i celowe wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego.
6. Tworzenie oferty programowej w kształceniu zawodowym. Wdrażanie nowych podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego.

VI CELE I ZADANIA SZKOŁY W ZAKRESIE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI

Nauczanie i wychowanie w naszej szkole opiera się na najlepszych wartościach zaczerpniętych z polskiej tradycji i kultury, a także z chrześcijaństwa. Uczy się też szacunku dla wszystkich tradycji i kultur. Cele i zadania szkoły realizowane są podczas wszystkich zajęć dydaktycznych, wychowawczych i pozalekcyjnych oraz w pracy biblioteki i świetlicy szkolnej. Za główny cel oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych szkoła stawia sobie zwiększenie skuteczności działań wychowawczych, edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych wśród uczniów, ich rodziców (opiekunów) oraz nauczycieli i pracowników szkoły na rzecz bezpieczeństwa i tworzenia przyjaznego środowiska w szkole.

NAJWAŻNIEJSZE CELE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI

1. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków. Zaznajamianie z czynnikami zagrażającymi bezpieczeństwu i zdrowiu oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.
2. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej. Kształtowanie postaw, respektowanie norm społecznych i wychowanie do wartości.
3. Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, upowszechnianie czytelnictwa, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie.
4. Wdrażanie do budowania właściwych relacji międzyludzkich. Zapobieganie zachowaniom agresywnym. Kształtowanie postawy tolerancji wobec wartości (kultura, religia, poglądy itp.) uznawanych przez innych ludzi.
5. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego stylu życia. Uświadamianie szkodliwego oddziaływania na organizm różnego rodzaju substancji psychoaktywnych. Zapobieganie uzależnieniom od urządzeń elektronicznych (komputer, telefon). Promowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego.
6. Wspomaganie, w miarę posiadanych zasobów, wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji. Zapewnienie mu bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego. Wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy, sprawności, postaw i nawyków, które zapewniają mu przygotowanie do racjonalnego i godnego życia oraz kontynuacji nauki na dalszym etapie.

OCZEKIWANE EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH

Uczeń:

- umie okazać sympatię i przyjaźń, jest otwarty i życzliwy,
- ma poczucie własnej wartości, kocha i szanuje rodziców,
- jest dobrym kolegą,
- zna symbole narodowe i regionalne, wie jak się wobec nich zachować,
- potrafi korygować własne postępowanie i postawy zgodnie z normą moralną i społeczną,

- samodzielnie dokonuje oceny i samooceny,
- rozpoznaje postawy negatywne społecznie i nie akceptuje ich,
- włącza się w prace samorządu klasowego i szkolnego,
- bierze aktywny udział w uroczystościach szkolnych,
- zna zagrożenia dla swojego zdrowia i potrafi ustrzec się przed uzależnieniami,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa własnego i innych,
- dba o czystość i schludny wygląd,
- dba o najbliższe środowisko i chce pracować na jego rzecz,
- zdaje sobie sprawę z wartości jaką jest zdobyta wiedza i wykształcenie.

VII SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

Model absolwenta został opracowany w oparciu o diagnozę potrzeb wśród rodziców i uczniów. Staramy się wychować i wykształcić młodego człowieka:

1. wyposażonego w rzetelną wiedzę i umiejętność wykorzystywania posiadanych wiadomości do rozwiązywania problemów życiowych,
2. społecznie aktywnego, tolerancyjnego, wrażliwego na potrzeby drugiego człowieka,
3. znającego zasady obowiązujące w społeczeństwach demokratycznych z poszanowaniem praw człowieka,
4. odpowiedzialnego za podejmowane decyzje,
5. cechującego się wysoką kulturą osobistą,
6. szanującego tradycje i kulturę własnego narodu, a także innych kultur,
7. utożsamianie się z sylwetką patrona szkoły.

VIII STRATEGIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNA SZKOŁY

Szkolna strategia działań wychowawczo- profilaktycznych uwzględnia w szczególności:

1. Realizację przez wychowawców klas różnorodnych programów profilaktycznych.
2. Systematyczne prowadzenie w szkole edukacji prozdrowotnej, promocji zdrowia psychicznego i fizycznego oraz zdrowego stylu życia wśród dzieci, rodziców oraz nauczycieli i pracowników szkoły.
3. Rzetelne informowanie uczniów, rodziców i nauczycieli o szkodliwości środków i substancji, których używanie łączy się z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz może prowadzić do uzależnień.

4. Tworzenie procedur postępowania na terenie szkoły w sytuacjach szczególnych, zarówno dotyczących bezpieczeństwa szeroko pojętego, jak i różnego typu zagrożeń.
5. Upowszechnianie wśród uczniów, rodziców i nauczycieli informacji o dostępnych formach pomocy uczniowi i jego rodzinie, o dostępie do informatorów, poradników oraz innych materiałów edukacyjnych w zakresie profilaktyki.
6. Aktywny udział uczniów w zajęciach profilaktycznych w celu zaspakajania ich potrzeb.
7. Udział rodziców w tworzeniu bezpiecznych i wolnych od zagrożeń warunków nauki w szkole.
8. Współpracę z rodzicami w zakresie działań wychowawczych, profilaktycznych i prozdrowotnych.
9. Współpracę z instytucjami i organizacjami pozarządowymi wspierającymi działania profilaktyczne szkoły.
10. Dokonywanie systematycznej ewaluacji efektów podejmowanych działań wychowawczych i profilaktycznych.
11. Wspieranie uczniów zagrożonych uzależnieniem, rozwijanie ich poczucia własnej wartości oraz motywowanie do podejmowania różnych form aktywności, a w tym aktywności pozaszkolnej (organizacja wycieczki, czasu wolnego), zaspakajających ich potrzeby psychiczne, emocjonalne, społeczne i duchowe, rozwijających zainteresowania i umiejętności psychospołeczne.
12. Edukację uczniów w zakresie zachowania bezpieczeństwa w sieci – uświadomienie uczniom, rodzicom oraz nauczycielom zagrożeń wynikających z niewłaściwego użytkowania Internetu i możliwością cyberprzemocy.
13. Zapoznanie uczniów z zasadami bezpiecznego korzystania z sieci.
14. Edukację rodziców w zakresie kontrolowania i ograniczania dostępu dziecka do niepożądanych treści.

Działania szkoły w zakresie realizacji programu wychowawczo- profilaktycznego:

1. Diagnoza zagrożeń i problemów dzieci i młodzieży w szkole.
2. Systematyczna realizacja programu wychowawczo-profilaktycznego w zakresie zapobiegania narkomanii, alkoholizmowi, nikotynizmowi oraz promocji zdrowego stylu życia.
3. Planowa profilaktyka w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu.
4. Wielokierunkowe działania związane z eliminowaniem zagrożeń wynikających z powszechnego dostępu ucznia do technologii informacyjnej.

5. Pedagogizacja uczniów, rodziców, nauczycieli na temat zagrożeń wynikających z niewłaściwego korzystania z sieci.
6. Organizacja konkursów związanych tematycznie z bezpiecznym korzystaniem z Internetu.
7. Udzielanie uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a w szczególności organizacja:
 - porad oraz konsultacji na temat potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży oraz zagrożeń i możliwości przeciwdziałania patologii, uzależnieniom;
 - zajęć edukacyjnych i warsztatów służących rozwijaniu umiejętności psychospołecznych; • zajęć dydaktyczno-wyrównawczych;
 - zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym zgodnie z opiniami PPP;
 - zajęć rozwijających uzdolnienia;
 - zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.
8. Szeroko rozumiana współpraca z rodzicami w rozwiązywaniu problemów dzieci, w tym:
 - porady i konsultacje dla uczniów, rodziców i nauczycieli;
 - zapewnienie obiegu informacji pomiędzy pracownikami szkoły a rodzicami;
 - prowadzenie zajęć pedagogizujących dla rodziców;
 - informowanie o możliwościach uzyskania pomocy specjalistycznej.
9. Systematyczna organizacja doskonalenia nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży.
10. Organizacja doskonalenia, prelekcji, szkoleń, spotkań ze specjalistami w zakresie bezpieczeństwa w sieci, profilaktyki.
11. Stosowanie wewnątrzszkolnych procedur na bazie obowiązujących przepisów w zakresie profilaktyki zagrożeń i uzależnień.
12. Współpraca z PPP oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz profilaktyki zdrowia psychicznego i fizycznego dzieci i młodzieży.
13. Współdziałanie wszystkich organów szkoły w zakresie realizacji zadań zawartych w programie wychowawczo- profilaktycznym szkoły.
14. Szerokie informowanie rodziców o placówkach specjalistycznych realizujących profilaktykę.

Struktura oddziaływań wychowawczych:

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań, w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przewyższaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia.

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,

- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

5. Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb danej szkoły.

6. Pedagog szkolny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

7. Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- rada rodziców uchwalanie w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.
-

8. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

IX CEREMONIAŁ I TRADYCJE SZKOŁY

Nasza szkoła oprócz oddziaływania na sferę intelektualną, oddziałuje również na sferę emocjonalną ucznia, poprzez odwoływanie się do przeżyć wychowanków, wzbudza je i kształtuje. Służą temu celowi przede wszystkim uroczystości szkolne, które zawierają w sobie duży ładunek emocjonalny, budzą piękne i szlachetne uczucia, pozwalają poznać i uszanować polską tradycję narodową i pobudzają do dalszego wspólnego działania. Bardzo ważną rolę w wychowaniu odgrywa wychowanie patriotyczne. Ma ono szczególnie istotne znaczenie w kształtowaniu poszanowania dla symboli narodowych – godła, sztandaru i hymnu państwowego. Symbolami

istnienia państwa i narodu polskiego są: godło, flaga i hymn państwowy. Symbole szkolne to: sztandar i hymn szkoły. Symbole te stanowią trwałe elementy wiążące uczniów ze szkołą. W czasie uroczystości sztandar jest eksponowany poprzez wniesienie go przez poczet sztandarowy. Poza uroczystościami, sztandar jest wyeksponowany w oszklonej gablocie w holu głównym szkoły, aby uczniowie mogli zapoznać się z wyglądem sztandaru.

- Na uroczystości szkolne uczniowie przychodzą odświętnie ubrani (mundurek szkolny).
- Hymn państwowy śpiewany jest przez uczniów na uroczystościach szkolnych i patriotycznych
- Godło państwowe jest umieszczane w salach lekcyjnych i w innych reprezentacyjnych pomieszczeniach szkoły

Tradycje szkolne:

1. Obchody rocznicowe, święta oraz wydarzenia związane z obyczajowością szkoły

Miesiąc	Uroczystość/ wydarzenie
wrzesień	1. Rozpoczęcie roku szkolnego. 2. Pasowanie na ucznia.
październik	1. Dzień Edukacji Narodowej.
listopad	1. Święto Odzyskania Niepodległości.
grudzień	1. Mikołajki oraz pokaz talentów szkoły. 2. Jasełka bożonarodzeniowe.
styczeń	1. Podsumowanie I semestru.
kwiecień	1. Dzień Trzeźwości. 2. Egzamininy zewnętrzne. 3.
maj	1. Święto Konstytucji 3 Maja.
czerwiec	1. Święto szkoły. 2. Europejski Dzień sportu. 3. Pożegnanie absolwentów. 4. Uroczyste zakończenie roku szkolnego.
Wydarzenia związane z patronem szkoły	1. Sztab Kopernik podczas Finału WOŚP. 2. Miejski / powiatowy konkurs wiedzy „Młodzi Kopernicy”. 3. Noc w Koperniku.

2. Konkursy:

- a) przedmiotowe szkolne,
- b) przedmiotowe międzyszkolne, wojewódzkie, ogólnopolskie,
- c) tematyczne – wewnątrzszkolne (m.in. profilaktyczne).

3. Wystawy prac artystycznych uczniów.

4. Gazetki klasowe.

5. Prezentacja twórczości artystycznej uczniów.

X TRYB POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH TRUDNYCH

Procedury postępowania w wyjątkowych sytuacjach umieszczone są w osobnych teczkach, które znajdują się w pokoju nauczycielskim oraz w gabinecie psychologiczno – pedagogicznym.

XI EWALUACJA

Ewaluacja bieżąca i końcoworoczna pozwala na określenie mocnych i słabych stron podjętych oddziaływań profilaktycznych, ewentualne zmodyfikowanie metod pracy oraz uaktualnienie kalendarza zajęć.

Ewaluacja bieżąca:

1. Ocena sposobu bieżącej realizacji harmonogramu działań profilaktycznych:
 - analiza kalendarza działań profilaktycznych,
 - analiza wpisów do dziennika, bieżących opisów podejmowanych działań oraz innej dokumentacji .
2. Bieżąca analiza efektów podejmowanych działań
 - obserwacja zachowań uczniów,
 - obserwacja aktywności uczniów,
 - dyskusje z uczniami i z rodzicami,
 - analiza frekwencji.

Ewaluacja końcoworoczna:

1. Ocena sposobu realizacji harmonogramu działań profilaktycznych, czy zrealizowano zamierzone działania.
2. Ocena efektów realizacji działań profilaktycznych:
 - ankieta, sprawdzająca wiedzę uczniów z zakresu szkodliwości używek (porównanie

wyników z początku i końca roku szkolnego),

- dyskusja panelowa,
- analiza wskaźników, świadczących o sięganiu po używki i występowaniu zachowań agresywnych (ocena nieodpowiednia zachowania, „Upomnienia”, „Nagany”, inne),
- analiza informacji zwrotnych, udzielanych przez nauczycieli, dotyczących atrakcyjności i skuteczności podejmowanych działań profilaktyki,
- analiza ustnego sprawozdania lidera zespołu wychowawczego z realizacji tematów programu wychowawczego,
- analiza frekwencji i aktywności uczniów, rodziców i nauczycieli w przeprowadzonych uroczystościach, wynikających z kalendarza działań profilaktycznych, i innych działaniach profilaktycznych,
- ocena informacji zwrotnych, dotyczących współpracy z instytucjami wspomagającymi,
- ocena skuteczności pilotażu indywidualnych przypadków uczniów, zagrożonych uzależnieniem,
- analiza informacji zwrotnych, zebranych podczas czerwcowych spotkań z rodzicami, dotyczących atrakcyjności i skuteczności podejmowanych działań profilaktycznych.